

Formulár ZK - Záverečná karta projektu

Riešiteľ: Prof. PhDr. Darina Malová, CSc.	Evidenčné číslo projektu: APVV-0660-06
Názov projektu: Formovanie národných preferencií a členskej stratégie v nových východoeurópskych štátoch Európskej únie: hľadanie novej rovnováhy medzi medzivládny a nadnárodným rozhodovaním?	

Na ktorých pracoviskách bol projekt riešený:	Katedra politológie, Filozofická fakulta Univerzity Komenského
Ktoré zahraničné pracoviská spolupracovali pri riešení (názov, štát):	European Research Institute, Birmingham University, Great Britain
	Aston University, Great Britain
	Ústav medzinárodných vzťahů, MZV, Praha, Česká republika

Udelené patenty alebo podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory vychádzajúce z výsledkov projektu:	
Publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu (uvedte i publikácie prijaté do tlače): <i>Uvádzajte maximálne päť najvýznamnejších publikácií.</i>	<p>Malová, D., Rybář, M. Bilčík, V., Láštic, E., Lisoňová, Z., Mišík, M. a Pašiak, M. <i>From Listening to Action: New Member States in the EU</i>, Bratislava: Uk a Devinprint, 2010 (AAB - Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách)</p> <p>Bilčík, Vladimír, Lisoňová, Zuzana a Dobiš, Peter: <i>New Member States and EU Foreign Policy: From Outsiders to Visible Voices</i>, Bratislava: Univerzita Komenského, 2009 (AAB - Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách)</p> <p>Láštic, E.: Päť rokov po vstupe: Nové členské štáty a ich pôsobenie v EÚ. In <i>Sociológia</i>, Vol. 42, No. 1, s.33-53 (ADD - Vedecké práce v domácich karentovaných časopisoch)</p> <p>Mišík, M. : Ryby versus národná identita: Konštruktivistický pohľad na vzťah Islandu a Európskej únie, In: <i>Sociológia</i>, Vol. 40, 2008, No. 4, pp. 299-325 (ADD - Vedecké práce v domácich karentovaných časopisoch)</p> <p>Malová, D.- Haughton, T.: Open for Business: Slovakia as a New Member State. In: <i>International Issues and Slovak Foreign Policy Affairs</i>, Bratislava: RC SFPFA, 2007 (ADF - Vedecké práce v domácich nekarentovaných časopisoch)</p>
V čom vidíte uplatnenie výsledkov projektu:	Výsledky projektu sa uplatňujú v niekoľkých rovinách. Po prvé, v teoretickej rovine prispeli k medzinárodnej diskusii o rozdielnych prístupoch ku skúmaniu formovania preferencií členských štátov EÚ, o čom svedčí spätná väzba: (a) akceptovanie členmi tímu navrhnutých panelov v rámci špičkových vedeckých podujatí; (b) publikácie; (c) citačný index. Po druhé, výskum

umožnil vytvorenie rozsiahlej empirickej databázy (z celkovej vzorky 138 rozhovorov), čo umožní ďalší výskum (a) formovania preferencií v nových členských štátoch, ale aj (b) čiastkových tém ako energetická politika a bezpečnosť, východné partnerstvo, vstup do Euro-zóny, predsedníctva EÚ či administratívne kapacity a (c) preferencií jednotlivých štátov, resp. menších skupinách prípadov (d) porovnanie s inými krajinami. Spracovanie a analýza rozhovorov sa uskutočnilo pomocou softvéru na kvalitatívnu analýzu dát, NVivo, ktorý umožňuje ďalšiu prácu aj iným výskumníkom. Dáta spracované v tomto softvéri možno použiť aj na sekundárnu analýzu v štatistických softvéroch, čo umožní využívať zozbierané dáta aj ďalším odborom, napr. sociológom, filozofom alebo lingvistom na analýzu jazyku či diškurzu. Elektronická forma uľahčuje zdieľanie dát. Po tretie, zozbierané dáta budú využité v rámci pedagogického procesu ako cvičenia v metodologických kurzoch na Katedre politológie FiF UK. Dáta sú prístupné aj pre študentov a doktorandov, ktorí majú záujem v rámci záverečnej práce pracovať na téme preferencií alebo nových členských štátov alebo fungovania EÚ. Po štvrté, publikácie okrem obohatenia vedeckej produkcie na túto stále málo rozvinutú tému členských stratégií a preferencií sa využívajú aj v pedagogickom procese. Po piate, dosiahnuté výsledky umožnili vypracovanie a viacerých podaných a pripravovaných výskumných projektov, ktoré umožnia analyzovať a rozvíjať túto nosnú tematiku aj ďalej. Po šieste, výsledky výskumu sa uplatnili aj v praxi, keďže súhrnný materiál o možnostiach ako zlepšiť proces formulovania a presadzovania národných preferencií a spolupráce s inštitúciami EÚ a ostatnými členskými štátmi EÚ sa stretol s veľkým ohlasom z praxe a z médií na prezentácii v Bruseli (1. júna 2010). Materiál s týmito odporúčaniami v rámci spolupráce s portálmi EurActiv.sk a EurActiv.com propagujeme aj ďalej. V prezentovaní hlavných zistení a odporúčaní pokračujeme aj ďalej a v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou pre zahraničnú politiku (SFPA) a chystáme špecializovaný seminár, pre zástupcov všetkých členských štátov EÚ diplomaticky zastúpených na Slovensku. Napokon, získané výsledky umožňujú prostredníctvom médií prinášať verejnosti nové relevantné informácie a poznatky o EÚ a členských krajinách, čo už počas trvania projektu preukázali viaceré mediálne vystúpenia.

Charakteristika výsledkov

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu (max. 20 riadkov) - slovensky:

Riešenie projektu umožnilo splniť všetky tri základné ciele projektu. Po prvé, výskum identifikoval základné typy národných preferencií a stratégií v nových členských štátoch EÚ (NČŠ) zo strednej a východnej Európy. NČŠ podporujú prehĺbovanie európskej integrácie, čo sa prejavuje pri rozhodovaní EÚ (hlasovania v Rade ministrov, Lisabonská zmluva, rozpočet, rokovaniach na úrovni COREPER). NČŠ len minimálne uprednostňujú zachovanie suverenity v oblastiach, ktoré buď súvisia s ekonomickým rozvojom (opozícia voči harmonizácii daní a sociálnych politík) alebo so zachovaním národnej identity (kultúrne a etické otázky). Pri inštitucionálnom vývoji NČŠ podporujú zachovanie status quo (zachovanie rotujúceho predsedníctva a medzivládneho spôsobu rozhodovania v zahraničnej a bezpečnostnej politike). NČŠ iniciovali tzv. východné partnerstvo, princíp solidarity v energetickej bezpečnosti presadený v Lisabonskej zmluve a Európske nukleárne fórum. Po druhé, výsledky ukázali, že v prípade NČŠ formovanie preferencií závisí predovšetkým od obmedzenej administratívnej kapacity, dedičstva prístupového procesu a veľkosti štátu a jeho ekonomiky. Po tretie, výskum ukázal neadekvátnosť prevládajúcej teórie liberálneho medzivládneho prístupu, ktorý formovanie preferencií interpretuje ako výsledok vplyvu organizovaných záujmov na národné vlády. Dokázal aj obmedzenia neo-inštitucionálneho prístupu, ktorý kladie dôraz na inštitucionálny rámec formovania preferencií a potvrdil validitu geopolitických faktorov v prípade skúmanej vzorky členských štátov.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu (max. 20 riadkov) - anglicky:

The research team fulfilled all three basic goals of the project. First, based on our findings we identified the basic types of national preferences and strategies of post-communist new member states (NMS) of the EU. The NMS generally support the deepening of European integration (as evidenced through voting in the Council, decisions on the Lisbon Treaty or EU budget and negotiations in COREPER). The NMS only prefer to keep sovereign control in the areas of economic development (opposition to tax and social policy harmonisation) and national identity (cultural and ethical issues). The NMS support the institutional status quo (in favour of the rotating EU presidency and intergovernmental decision-making in foreign and security policy). The NMS have tabled three new notable EU initiatives: Eastern Partnership, solidarity in energy security in the Lisbon Treaty and the European Nuclear Energy Forum. Second, the research revealed that the preferences of the NMS stemmed foremost from their limited administrative capacity, the legacy of their accession process and the size of their states and economies. Third, our findings rendered the liberal intergovernmental theory as an inadequate explanatory framework since the influence of organised interests on governments in the NMS is rather limited. Our data also proved limits of neo-institutional explanations with their emphasis on institutional framework. On the other hand, our research on preferences and strategies of the NMS validated the importance of geopolitical factors.

Podpisom záverečnej karty riešiteľ vyjadruje svoj súhlas so zverejnením údajov v nej uvedených.

Podpis zodp. riešiteľa: .....

Dátum: .....

Podpis štatutárneho zástupcu: .....

Pečiatka: